

Onderwerp	Integraal Veiligheidsplan 2019 - 2022 vaststellen voor inspraak
------------------	---

Besluiten:

1. het concept Integraal Veiligheidsplan 2019 – 2022, met als geprioriteerde veiligheidsthema's voor de periode van 2019 – 2022;
 - a. ondermijning;
 - b. huiselijk geweld;
 - c. woonoverlast (onder andere door personen met verward gedrag);
 - d. jeugd- en jongerenoverlast (stedelijke aanpak) en;
 - e. brandveiligheid;vast te stellen voor inspraak.

Perssamenvatting:

Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten het concept Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2019 – 2022 voor inspraak vast te stellen. Het IVP is de kadernota voor (lokaal) veiligheidsbeleid voor een periode van vier jaar. Het huidige Integraal Veiligheidsplan Leiden 2015 – 2018 loopt dit jaar af. Een geactualiseerd IVP moet voor de periode 2019 – 2022 door de gemeenteraad worden vastgesteld. Voorgesteld wordt om de volgende thema's voor de komende periode te prioriteren: ondermijning, huiselijk geweld, woonoverlast (onder andere door personen met verward gedrag), jeugd- en jongerenoverlast (stedelijke aanpak), en brandveiligheid. Gedurende zes weken heeft een ieder de mogelijkheid zijn of haar suggesties of opmerkingen op het concept IVP 2019 – 2022 te geven.

Integraal Veiligheidsplan 2019 – 2022

Sleutels voor veiligheid

Gemeente Leiden

Datum: 30 oktober 2018

Versie: CONCEPT voor inspraak

Inhoud

1. Inleiding	4
1.1 Veiligheidsbeleid.....	4
1.2 Veiligheidsbeeld Leiden	5
1.3 Ambitie, doelen en prioriteiten	6
2. Ondermijning	7
3. Huiselijk geweld.....	8
4. Woonoverlast onder andere door personen met verward gedrag	9
5. Jeugd- en jongerenoverlast: stedelijke aanpak.....	10
6. Brandveiligheid (van minder zelfredzamen).....	11
7. Overige veiligheidsthema's	12
7.1 Radicalisering en polarisatie (inclusief discriminatie).....	12
7.2 Cybercrime/gedigitaliseerde criminaliteit.....	12
7.3 Veilige Publieke Taak (VPT)	12
7.4 Woninginbraken	13
7.5 Jaarwisseling/Vuurwerk.....	13
7.6 Buurt- en wijkaanpak.....	13
7.7 Fietsendiefstal/fietsenoverlast	13
7.8 Bevolkingszorg Regio Leiden – vakbekwame gemeentelijke crisisorganisatie / Inzet bij rampen en crises	13
7.9 Planvorming rondom grootschalige, risicovolle evenementen	14
7.10 Veilig uitgaan	14
7.11 Veilige Winkelcentra en bedrijventerreinen	14
7.12 Coffeeshopbeleid / Gereguleerde wietteelt	14
7.13 Horecabeleid	15
7.14 Prostitutiebeleid	15
8. Doelenboom - samenvatting IVP 2019- 2022	16
Bijlage 1 – Rol en verantwoordelijkheden gemeente en burgemeester in het veiligheidsdomein	17

1. Inleiding

1.1 Veiligheidsbeleid

Het “Integraal Veiligheidsplan” (IVP) is de kadernota voor (lokaal) veiligheidsbeleid voor een periode van vier jaar. Het IVP is het instrument waarmee de gemeenteraad op hoofdlijnen sturing kan geven aan het lokale veiligheidsbeleid. Het hoofdstuk veiligheid in de programmabegroting kan worden gezien als een jaarschijf voor de uitwerking van het plan.

Met integraal veiligheidsbeleid wordt bedoeld, het systematisch werken aan het behoud of verbetering van de lokale veiligheid in al haar facetten onder regie van het lokale bestuur. De lokale veiligheid betreft zowel fysieke als sociale veiligheid. Fysieke veiligheid is de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door ongevallen en tegen onheil van niet-menselijke oorsprong (onder andere brandveiligheid, rampenbestrijding en crisisbeheersing). Sociale veiligheid is de mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door misdaad, overtredingen en overlast door andere mensen. Het veiligheidsbeleid is integraal omdat het gaat om de samenwerking van gemeente, politie, het Openbaar Ministerie (OM), de Veiligheidsregio, de GGD, woningcorporaties en vele andere veiligheidspartners. Het beleid is tevens integraal omdat de aanpak niet alleen gaat om repressie, maar evenzeer om preventie en nazorg.

Op regionaal niveau bestaat het “Regionaal Beleidsplan” (RBP) van de (politie-)Eenheid Den Haag. In dit plan wordt het integrale veiligheidsbeleid voor sociale veiligheidsthema's voor een periode van vier jaar op dat schaalniveau beschreven. Het RBP is tot stand gekomen in samenwerking tussen de gemeenten, politie en OM uit de Eenheid Den Haag en wordt, na consultatie van de gemeenteraden, vastgesteld in het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO). Het RBO bestaat uit de burgemeesters van de Eenheid Den Haag en de Hoofdofficier van Justitie en wordt voorgezeten door de regioburgemeester (burgemeester van Den Haag).

Landelijke beleidsdoelstellingen voor de politie worden vierjaarlijks in de landelijke veiligheidsagenda vastgelegd. Deze veiligheidsagenda wordt vastgesteld door de minister van Justitie en Veiligheid in overleg met de regioburgemeesters en het college van procureurs-generaal.

In zowel het RBP als de landelijke veiligheidsagenda wordt benadrukt dat openbare orde en veiligheid voornamelijk een lokale aangelegenheid zijn en regie van het lokale gezag vragen¹. Veiligheidsthema's die een regionale of landelijke component hebben, worden (aanvullend op het lokale beleid) in de regionale en landelijke plannen beschreven. Veel thema's uit deze bovenlokale veiligheidsplannen overlappen met de prioriteiten van het lokale veiligheidsbeleid. Het gaat om de thema's ondermijning, huiselijk geweld, overlast en/of criminaliteit door problematische jeugdgroepen, en overlast en/of criminaliteit door personen met verward gedrag. De bovenlokale plannen beschrijven de bovenlokale aanpak en samenwerking op deze thema's, het IVP de lokale aanpak en samenwerking.

Drie belangrijke thema's uit de landelijke en de regionale beleidsplannen komen niet terug als geprioriteerde thema's in dit IVP. Het gaat om de thema's High Impact Crimes (woninginbraken, overvallen en straatroven), (contra-)terrorisme, extremisme en radicalisering (CTER), en

¹ Zie bijlage 1 voor de rol en verantwoordelijkheden van de gemeente en burgemeester in het veiligheidsdomein.

cybercrime/gedigitaliseerde criminaliteit. Voor zowel High Impact Crimes als CTER geldt dat de bestaande (lokale) aanpak goed functioneert. Het is niet langer nodig deze thema's als prioriteit te duiden. Zo dalen de cijfers voor High Impact Crimes in Leiden bijvoorbeeld al jaren.

Bron: Politie-eenheid Den Haag

Voor het thema cybercrime/gedigitaliseerde criminaliteit geldt dat dit een groeiend veiligheidsprobleem is, waarvoor nog geen heldere en lokale bestuurlijke aanpak is geformuleerd. Veelal gaat het om criminaliteit die niet gebiedsgebonden is en moeilijk in de cijfers terug te vinden is door onder andere geringe aangiftebereidheid. De ontwikkeling van de bestuurlijke aanpak zal op regionaal en/of landelijk niveau worden opgepakt. Lokaal wordt ingezet op het op orde hebben van de digitale veiligheid van de gemeente zelf (eigen huis op orde).

Wat betreft fysieke veiligheid bestaan op regionaal niveau het "Regionaal Beleidsplan 2016 – 2019: Gericht verder", van de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) en het "Korpsbeleidsplan 2016 – 2018" van de Brandweer Hollands Midden. In de plannen worden de kaders voor de fysieke veiligheidsthema's weergegeven. Beide plannen moeten in 2019 worden geactualiseerd en zullen waarschijnlijk als één gezamenlijk nieuw beleidsplan ter consultatie aan de gemeenteraad voorgelegd. De veiligheidsregio is behalve beheerder van de regionale brandweer ook een netwerkorganisatie die de voorbereidingen coördineert ten aanzien van rampen en crises. De gemeenten hebben een rol in de crisisorganisatie en moeten zich als zodanig ook zelf voorbereiden. Dat gebeurt in Leiden op het niveau van de Leidse regio. Daarnaast is de burgemeester opperbevelhebber tijdens een crisis of ramp. In dit IVP wordt daar bij stilgestaan en komt een thema op het gebied van het beperken van brandrisico's aan de orde.

1.2 Veiligheidsbeeld Leiden

Leiden is een veilige stad. Ten opzichte van de groep G32 (tegenwoordig G40) scoort Leiden gemiddeld. Ten opzichte van het gemiddelde in Nederland scoort Leiden slechter. Dit komt omdat veel criminaliteit vaker in (grote) steden voorkomt. De politiecijfers laten de afgelopen jaren – net als elders in Nederland overigens – een steeds gunstiger beeld zien als het gaat om slachtofferschap van traditionele misdrijven en cybercrime. De daling in Leiden is relatief gezien groter dan de daling van Nederland in totaal.

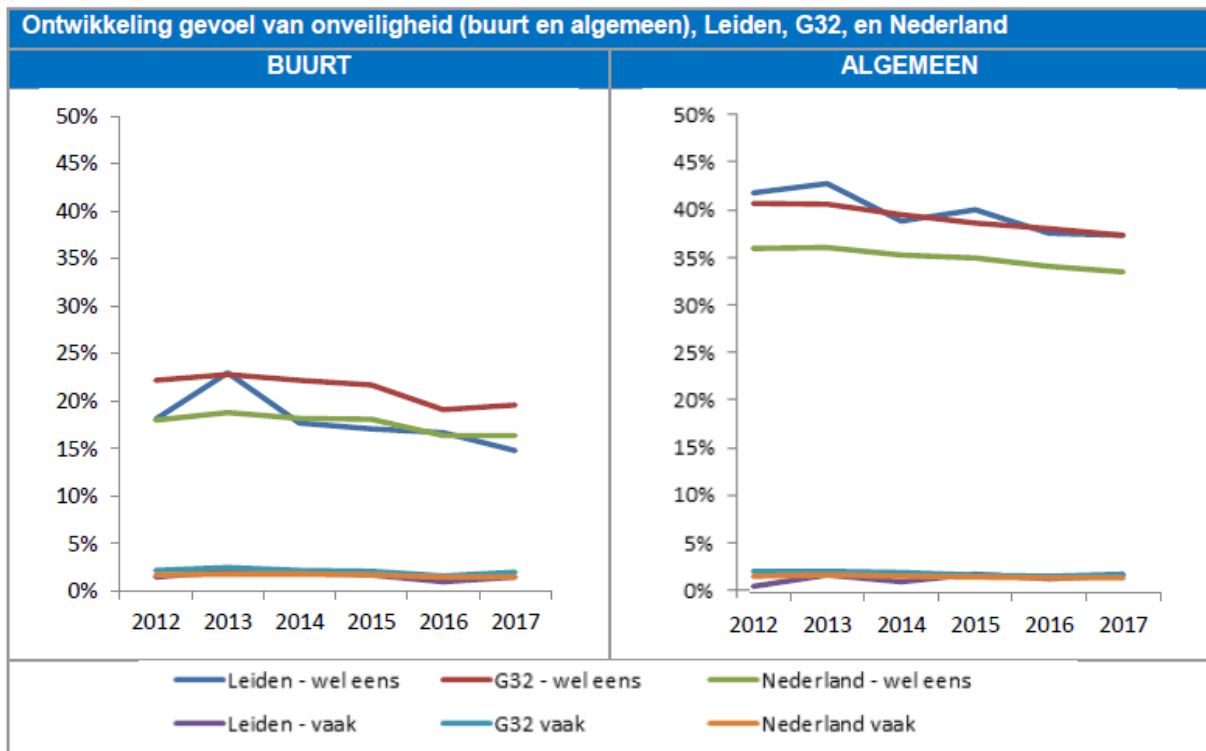
Bron: CBS

Niet alleen daalt het aantal aangiften en meldingen bij de politie op een breed spectrum, maar ook wanneer mensen bevraagd worden op slachtofferschap van traditionele criminaliteit en cybercrime zien we dalende cijfers.

Bron: Veiligheidsmonitor

Tot slot voelen mensen zich ook steeds iets veiliger in de eigen buurt en in de gemeente als geheel².

² Alle veiligheidscijfers zijn terug te vinden in de publicatie *Veiligheid in cijfers, Leiden 2018*, te vinden in gemeentelijke onderzoeksbank op www.leidenincijfers.nl/onderzoeksbank.asp



Bron: Veiligheidsmonitor

Deze veiligheidscijfers vertellen echter niet het hele verhaal. Criminaliteit waarbij de overheid of meer algemeen de samenleving slachtoffer is, wordt anders gevoeld en vaak ook niet of te laat signaleerd. Daarnaast zijn er overlastsituaties die niet goed in cijfers te vatten zijn, maar waar de intensiteit van het groeiend aantal individuele casus ervoor zorgt dat niet langer sprake is van ongestoord woongenot bij omwonenden.

1.3 Ambitie, doelen en prioriteiten

Zoals het beleidsakkoord 2018 – 2022 “Samen maken we de stad” zegt, ‘...blijven we werk maken van een veilige stad, een stad die alert reageert op risico’s’. We staan voor een stad die veilig is en voelt op het gebied van wonen, werken en leven in samenwerking met bewoners en partners. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welke keuzes we daarbij maken. Ook de komende jaren zal een aantal thema’s als prioritair worden aangemerkt, zij het minder dan bij de vorige planperiode, toen ook handhavingsthema’s zijn meegenomen. Prioritering betekent niet dat op overige thema’s geen inzet zal worden gepleegd. Deze thema’s zullen juist het merendeel van de capaciteit vragen, omdat de aanpak op deze thema’s blijvend nodig is en we op tijd willen reageren op signalen en erger willen voorkomen. De prioritaire thema’s zijn in zoverre anders dat daarbij in de regel sprake is van een aanpak die nog in ontwikkeling is; waar maatregelen moeten worden uitgetoetst en de samenwerking met andere partners moet worden georganiseerd.

In de vorige periode waren de volgende thema’s prioriteit: huiselijk geweld, veiligheid van medewerkers van overheid en gesubsidieerde instellingen, woninginbraken, overlast door jongeren, overlast op het water, fietsenoverlast, woonoverlast, overlast rondom horecagelegenheden, ondermijning, radicalisering, rampenbestrijding en crisisbeheersing, en leefbaarheid in wijken. Voor de komende beleidsperiode wordt voorgesteld om alleen huiselijk geweld, overlast door jongeren, woonoverlast en ondermijning terug te laten komen als prioriteit. De overige thema’s zijn voorzien van een gedegen aanpak en worden inmiddels als ‘going

concern' beschouwd of hebben een plek gevonden in de plannen voor handhaving (zoals fietsenoverlast, overlast op het water of leefbaarheid in wijken).

In tegenstelling tot het vorige plan, is dit Integraal Veiligheidsplan namelijk niet langer een sturing op hoofdlijnen voor de portefeuille handhaving. Deze portefeuille heeft inmiddels een eigen beleids- en verantwoordingscyclus in de vorm van het "Uitvoeringsprogramma Handhaving Openbare Ruimte" die met de gemeenteraad wordt gedeeld en het "Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH-) beleidsplan".

Tot slot wordt één nieuwe prioriteit toegevoegd voor de komende planperiode, namelijk brandveiligheid (voor minder zelfredzamen).

Prioriteiten 2015 – 2018	Prioriteiten 2019 – 2022
Huiselijk geweld	Ondermijning
Veilige publieke taak	Huiselijk geweld
Woninginbraken	Woonoverlast onder andere door personen met verward gedrag
Jeugd- en jongerenoverlast	Jeugd- en jongerenoverlast: stedelijke aanpak
Overlast op het water	Brandveiligheid (voor minder zelfredzamen)
Overlast rondom horecagelegenheden	
Ondermijning	
Radicalisering	
Rampenbestrijding en crisisbeheersing	
Leefbaarheid in wijken	

2. Ondermijning

Hoewel de criminaliteit met direct slachtofferschap daalt, lijkt de criminaliteit waar de samenleving als geheel slachtoffer van is, toe te nemen. Mede door gebrek aan direct slachtofferschap, komt deze ondermijnende criminaliteit amper terug in de veiligheidscijfers. Het is dus moeilijk de omvang van ondermijnende criminaliteit te bepalen. Wij definiëren ondermijning als een situatie waarin de 'onderwereld' vermengd raakt met de 'bovenwereld'. Het betreft stelselmatig gepleegde criminaliteit waarbij onwettige vermogens gegenereerd worden. Criminele activiteiten gaan schuil achter een legale dekmantel. Hierdoor ontstaat een vermenging tussen boven- en onderwereld die ontwrichtend is voor de samenleving en ondermijnt voor de sociaaleconomische en maatschappelijke instituties. Landelijk en regionaal is steeds meer aandacht voor de aanpak van ondermijnende georganiseerde criminaliteit. Bestrijding van deze vorm van criminaliteit kan niet langer alleen als taak voor de politie en het Openbaar Ministerie worden gezien. Steeds meer blijkt dat uitsluitend het inzetten van het strafrecht een beperkt effect heeft op ondermijnende georganiseerde criminaliteit. Ervaringen in het land leren dat een integrale aanpak, waarbij ook gebruik gemaakt wordt van het bestuursrecht, fiscaal recht en civiel recht succesvol kan zijn. De belangrijkste strategie daarbij is goede onderlinge afstemming tussen en samenwerking van (overheids)instanties en soms ook private partijen.

In mei 2018 is door het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) een "Ondermijningsbeeld" voor de gemeente Leiden opgesteld. Het "Ondermijningsbeeld" verschaft in zekere mate een beeld van de aard en omvang van de ondermijnende criminaliteit in Leiden. Hieruit komen enkele terreinen en spelers naar voren waarop ingezoomd zou kunnen worden. In

het beleidsakkoord 2018 – 2022 is de bestrijding van ondermijning één van de nieuwe prioriteiten voor de gemeente en is er een jaarlijks budget van € 400.000 voor vrijgemaakt.

Doel en aanpak

Doel: Voorkomen dat de onderwereld vermengd raakt met de bovenwereld (Beleidsakkoord 2018 – 2022, p. 33).

Aanpak: In de eerste helft van 2019 wordt een plan van aanpak “aanpak ondermijning” opgesteld. De aanpak zal zich richten op een aantal pijlers:

- Het creëren van ondermijningsbewustzijn, zorgen voor een weerbaar bestuur in de gemeente Leiden en het creëren van een meldpunt waar men signalen van ondermijning kan neerleggen;
- Het creëren van een goed werkend netwerk met alle samenwerkende partners en andere overheden op lokaal, regionaal en landelijk niveau, waarbij de voorwaarden gecreëerd zijn om casuïstiek integraal en concreet aan te pakken: hoe stellen we samen met onze veiligheidspartners prioriteiten, hoe zorgen we ervoor dat informatie veilig en binnen de privacywetgeving kan worden gedeeld;
- Het gericht aanpakken van twee of drie subjecten op basis van de hierboven benoemde prioriteitstelling;
- Het nemen van preventieve maatregelen om ondermijning tegen te gaan, denk hierbij aan het inzetten/uitbreiden van instrumenten (bijvoorbeeld uitbreiden integriteitsbeoordeling via het landelijk bureau Bibob, gericht inzetten van integrale interventieteams) en het opstellen van handelingsperspectieven voor medewerkers binnen de verschillende gemeentelijke afdelingen, maar ook voor het bestuur als geheel.

3. Huiselijk geweld

De meest voorkomende vorm van geweld in Nederland is huiselijk geweld (inclusief ouderen- en kindermishandeling). De exacte omvang van het probleem is echter moeilijk in te schatten. Onder meer omdat slachtoffers te bang of niet bereid zijn om melding of aangifte te doen. Landelijk, regionaal en op gemeentelijk niveau wordt blijven ingezet om dit probleem terug te dringen. Begin 2018 is het landelijk programma “Geweld hoort nergens thuis: Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling” verschenen. Hiermee ondersteunt het Rijk de regionale aanpak door middelen beschikbaar te stellen aan centrumgemeenten (zoals Leiden) voor het aanstellen van projectleiders.

Aansluitend op het landelijke programma is – eveneens in 2018 – de “Regiovisie Hollands Midden – Geweld hoort nergens thuis: Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2019 – 2023” voor inspraak vrijgegeven. Hierin zijn de ambities voor de komende jaren vastgelegd. Hoofddoel is om huiselijk geweld waar mogelijk te voorkomen of zo vroeg mogelijk te signaleren en hier adequaat op te reageren.

De aanpak richt zich op het zo snel mogelijk en duurzaam stoppen van het geweld, schade beperken en herstel bevorderen. Door het doorbreken van de cirkel van geweld wordt de overdracht van generatie op generatie doorbroken. De regiovisie zal op onderdelen worden voorzien van uitvoeringsplannen, zowel regionaal als lokaal.

Doel en aanpak

Doel: Huiselijk geweld waar mogelijk voorkomen, of zo vroeg mogelijk signaleren en hier adequaat op reageren.

Aanpak:

- Uitwerken van de aanpak uit de “Regiovisie Hollands Midden – Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2019 – 2023”;
- Het samenbrengen van het veiligheids- en zorgdomein in een Zorg- en Veiligheidshuis kan behulpzaam zijn in de bestrijding van huiselijk geweld en is een ambitie uit de vorige regiovisie, die nog onverkort geldig is en in samenwerking met regiogemeenten wordt uitgewerkt. Oprichting van een Zorg- en Veiligheidshuis heeft ook voordelen voor de aanpak van het vraagstuk woonoverlast dat in hoofdstuk vier wordt behandeld.

4. Woonoverlast onder andere door personen met verward gedrag

Woonoverlast escaleert steeds vaker van een leefbaarheidsprobleem naar een veiligheidsprobleem. Het aantal gevallen van woonoverlast waar niet alleen het woongenot, maar ook de openbare orde en veiligheid van de buurt worden aangetast, lijkt toe te nemen. Bij dit soort woonoverlast spelen vaak personen met verward gedrag een rol. Mogelijke oorzaken voor de toename van het aantal ernstige gevallen van woonoverlast zijn de vermaatschappelijking van de zorg, bezuinigingen binnen de geestelijke gezondheidszorg, en verminderde tolerantie bij buurtbewoners.

Voor personen met verward gedrag in de openbare ruimte is de afgelopen jaren een regionale aanpak ontwikkeld. De politie signaleerde dat zij steeds vaker werd opgeroepen voor overlast door personen met verward gedrag. Daarop is een regionaal projectteam aan de slag gegaan om tot een sluitende aanpak voor deze toenemende vorm van overlast voor de regio Hollands Midden te komen. Belangrijke resultaten van deze projectgroep zijn de opening van de Psychiatrische Eerste Hulp (PEH) bij GGZ Rivierduinen in Leiden en de pilot voor het vervoer van patiënten van en naar de PEH. De PEH is een locatie voor opvang en onderzoek van personen met verward gedrag.

Voor de woonoverlast veroorzaakt door personen met verward gedrag, waarbij een duidelijke relatie met het zorgdomein is, geldt dat er nog geen sluitende aanpak is. Knelpunten zijn dat onvoldoende adequaat gereageerd wordt op vroege signalen, er geen proceseigenaar is die samenwerking tussen het zorg- en veiligheidsdomein kan coördineren en maatregelen durft te nemen, en er een gebrek aan aanbod in voorzieningen voor de doelgroep binnen de gemeente en regio is.

Doel en aanpak

Doel: Het voorkomen van (ernstige) woonoverlast veroorzaakt door personen met verward gedrag.

Aanpak:

Voor de komende beleidsperiode komen tot een effectieve aanpak van complexe casuïstiek waarbij (in meerderheid van de casussen) sprake is van zowel zorg- als veiligheidsproblematiek door:

- Nauwere samenwerking tussen het zorg- en veiligheidsdomein binnen de gemeentelijke organisatie;

- Het samenbrengen van zorg en strafrecht in een zorg- en veiligheidshuis in de regio Hollands Midden waarin het huidige Veiligheidshuis Hollands Midden, Veilig Thuis en Meldpunt Zorg en Overlast van de GGD Hollands Midden worden samengevoegd. Streefdatum voor de start van dit zorg- en veiligheidshuis is 1 januari 2020;
- Bij de uitwerking van dit zorg- en veiligheidshuis tevens een voorstel uit te werken voor de regionaal uit te voeren onderdelen van de Wet verplichte GGZ (Wvvgg) die op 1 januari 2020 inwerking treedt en voor de meldfunctie voor personen met verward gedrag.

Voor woonoverlast waarbij geen sprake is van (complexe) zorgproblematiek is de Wet aanpak woonoverlast³ sinds juli 2017 een nieuw instrument. Deze wet geeft een nieuw juridisch kader voor de bestuurlijke gedragsaanwijzing voor overlastgevers in zowel huur- als koopwoningen. Eind 2017 heeft de gemeenteraad in de APV de bevoegdheid aan de burgemeester gegeven om deze bestuurlijke gedragsaanwijzing op basis van de Wet woonoverlast op te leggen. De oude bestuurlijke gedragsaanwijzing uit de APV is daarmee komen te vervallen.

Met het geven van deze bestuursrechtelijke gedragsaanwijzing wordt op dit moment ervaring opgedaan. Deze kan pas ingezet worden als alle andere (minder zware) mogelijkheden om de overlast te stoppen uitgeput zijn. Dit levert vaak spanning op tussen enerzijds de urgentie om een bestuurlijke gedragsaanwijzing op te leggen te nemen en anderzijds de tijd die het kost om zorgvuldig tot deze maatregel te komen.

De mogelijkheden van andere partijen, zoals woningcorporaties en verenigingen van eigenaren, om de overlast op te lossen worden op dit moment nog niet voldoende benut in Leiden. Deze partijen hebben hier weinig ervaring mee en zijn onvoldoende bekend met de mogelijkheden van bijvoorbeeld buurtbemiddeling of zelfstandig afspraken proberen vast te leggen.

Doel en aanpak

Doel: Woonoverlast zoveel mogelijk voorkomen en voorkomen dat woonoverlast een veiligheidsprobleem wordt.

Aanpak:

- Betere samenwerking met partners (met name woningcorporaties) om de stappen in de aanpak van woonoverlast (in de juiste volgorde) op elkaar aan te laten sluiten;
- Meer ervaring opdoen met de bestuursrechtelijke gedragsaanwijzing.

5. Jeugd- en jongerenoverlast: stedelijke aanpak

Jeugdgroepen kunnen voor veel overlast en een onveilig gevoel in de buurt zorgen. Daarnaast zijn er jeugdgroepen waarin criminele activiteiten worden ontplooid. Voor de Slaaghwijk en het Jacques Urlusplantsoen (JUP) bestaat een integrale (jeugd)aanpak maar het ontbreekt aan een stedelijke aanpak. Jeugdgroepen zijn steeds vaker dynamisch, ze wisselen snel van samenstelling en houden zich niet aan wijk- of buurtgrenzen. Tevens blijkt dat we nog geen goed antwoord hebben op jongeren die ernstig grensoverschrijdend gedrag vertonen maar nog niet tot de groep criminele jongeren behoren. Daarmee vallen deze jongeren tussen wal en schip (te zwaar voor jeugd- en jongerenwerk, te licht voor het Veiligheidshuis).

Daarom bestaat de behoefte om een integrale jeugdaanpak in het kader van preventie van overlast en criminaliteit op stedelijk niveau vorm te geven. De stedelijke aanpak moet sluitend zijn

³ Artikel 151d Gemeentewet

voor alle groepen jongeren; van jongeren die crimineel gedrag vertonen tot de hangjongeren en de groepen daartussen waarvoor nu niet altijd een passende aanpak is. Elke groep heeft een eigen aanpak nodig. Bijvoorbeeld jeugd- en jongerenwerk voor de hangjongeren, perspectief bieden voor risicjongeren, en een repressieve aanpak voor jongeren die crimineel gedrag vertonen.

Doel en aanpak

Doel: Meer jeugdigen groeien op in een veilige omgeving, minder jeugdigen maken zich schuldig aan criminaliteit.

Aanpak:

- Uitwerken van de motie 'Doorpakken op jongerenoverlast' (M18.0057/04) door een integrale stedelijke jeugdaanpak in het kader van preventie en voorkomen van criminaliteit op stedelijk niveau, waarbij;
 - voor de verschillende doelgroepen jeugd een eigen werkwijze ontwikkeld en gehanteerd wordt.

6. Brandveiligheid (van minder zelfredzamen)

Met brandveiligheid wordt de preventie van branden en het beperken van schade en slachtoffers door brand bedoeld. Hoewel de brandveiligheid in Nederland over het algemeen goed is (weinig branden en weinig slachtoffers), staat deze volgens het rapport RemBrand van Brandweer Nederland⁴ wel onder druk. De laatste jaren is ingezet op de fysieke veiligheid (bouwkundige, technische, organisatorische maatregelen en inventaris) van gebouwen om brandveiligheid te verbeteren. Dat alleen voldoen aan de fysieke brandveiligheidseisen niet voldoende is, is gebleken uit de brand bij de psychiatrische instelling Rivierduinen in Oegstgeest in 2011. Ondanks dat de instelling voldeed aan alle wettelijke eisen waren bij die brand drie dodelijke slachtoffers te betreuren. Uit het onderzoek van de Onderzoeksraad voor Veiligheid bleek dat de brandveiligheidsmaatregelen onvoldoende afgestemd waren op de mate van zelfredzaamheid van de patiënten⁵.

Door maatschappelijke ontwikkelingen zoals verarming, vergrijzing en het toenemen van het aantal andere talen en culturen in het land staat de brandveiligheid onder druk (RemBrand, p. 9). Het bewustzijn over brandveiligheid moet bij deze en andere groepen in de maatschappij vergroot worden. Dit betekent dat bij brandveiligheid, naast de fysieke component, ook rekening gehouden moet worden met hoe organisaties en instellingen werken en zich voorbereiden op calamiteiten, en bij particulieren hoe zij zich voorbereiden op brand en welke voorzieningen getroffen moeten worden om schade en slachtoffers te voorkomen. Daarin hebben vele actoren een rol, onder andere de brandweer, gemeente, de veiligheidsregio, producenten, verhuurders, instellingen en bewoners zelf. De gemeente heeft naast de taken van vergunningverlening en bouwtoezicht ook een regierol in het kader van brandveiligheid en het bewustzijn hierover. De gemeente kan de verschillende partijen bij elkaar brengen en wijzen op de eigen verantwoordelijkheid in brandveiligheid.

⁴ Rapport "RemBrand: Brandveiligheid is coproductie", 15 juni 2015, Brandweer Nederland

⁵ Rapport "Brand in Rivierduinen: veronderstelde veiligheid", 19 april 2012 Onderzoeksraad voor Veiligheid

In Leiden betekent dat niet alleen bewustzijn creëren bij (zorg)instellingen en kwetsbare doelgroepen, maar ook bijvoorbeeld bij tuindersverenigingen waar (permanente) bewoning voor brandgevaar zorgt.

Doel en aanpak

Doel: verminderen van het aantal branden en verminderen van de schade en het aantal slachtoffers bij branden door het bewustzijn over brandveiligheid te vergroten.

Aanpak:

- De komende jaren wordt in eerste instantie aandacht besteed aan zorginstellingen en tuindersverenigingen en in tweede instantie aan risicogroepen die thuis wonen;
- In samenwerking met de brandweer deze groepen:
 - voorlichting geven om aan bewustwording over brandveiligheid te werken;
 - concrete (verbeter)afspraken maken in het kader van brandveiligheid.

7. Overige veiligheidsthema's

7.1 Radicalisering en polarisatie (inclusief discriminatie)

Doel: Voorkomen van radicalisering en polarisatie

Aanpak: De bestaande (overleg)structuren die zowel op lokaal als regionaal (als landelijk) niveau zijn georganiseerd, kunnen worden benut om concrete casuïstiek met de betrokken partners zoals het Openbaar Ministerie en de politie, te bespreken om tot een plan van aanpak te komen. Zolang er vanuit het Rijk financiering beschikbaar is, blijven we inzetten op herkenning en duiding van signalen van radicalisering bij professionals, het weerbaar maken van kwetsbare doelgroepen ter voorkoming van radicalisering en het bespreken van casuïstiek (inclusief het treffen van relevante maatregelen voor personen waar zorg over is). De komende jaren is het belangrijk om te investeren in een inclusieve samenleving waarin ruimte is voor elkaars verschillende opvattingen, uitingen, en gedragingen, uiteraard begrensd door de wettelijke kaders.

7.2 Cybercrime/gedigitaliseerde criminaliteit

Doel: Eigen huis op orde en aanpak gedigitaliseerde criminaliteit.

Aanpak: We spreken van cybercrime als het gaat om criminaliteit waarbij ICT zowel het middel als het doelwit is. Er is sprake van gedigitaliseerde criminaliteit als ICT een middel is om traditionele vormen van criminaliteit te plegen. Zoals in de inleiding is gezegd, geldt voor het thema cybercrime/gedigitaliseerde criminaliteit dat dit een groeiend veiligheidsprobleem is waarvoor nog geen duidelijk geformuleerde bestuurlijke aanpak bestaat. De ontwikkeling van de bestuurlijke aanpak zal op regionaal en/of landelijk niveau worden opgepakt. Lokaal wordt ingezet op het op orde hebben van de digitale veiligheid van de gemeente zelf (eigen huis op orde).

7.3 Veilige Publieke Taak (VPT)

Doel: Verminderen van VPT-gerelateerde incidenten in Leiden.

Aanpak: Fysiek en verbaal geweld tegen politieagenten, ambulance- en brandweerpersoneel, gemeentelijke handhavers en alle andere mensen met een publieke taak, wordt snel en streng gestraft. In de Eenduidige Landelijke Afspraken (ELA) zijn afspraken gemaakt tussen politie en Openbaar Ministerie ten aanzien van de aanpak van geweld tegen functionarissen met een

publieke taak. Ook agressie via social media wordt meegenomen in deze aanpak. Voor incidenten tegen het eigen personeel hanteert de gemeente duidelijke normen, heldere procedures, begeleiding en opvang van werknemers. De aanpak van de afgelopen jaren wordt geïntensiveerd voortgezet. Dit betekent dat elke melding van (verbale) agressie zal worden beoordeeld aan de hand van de regionale beleidsnota "Aanpak agressie en geweld".

7.4 Woninginbraken

Doel: Zo min mogelijk woninginbraken.

Aanpak: De rol van de gemeente is beperkt en richt zich vooral op het creëren van bewustwording, het geven van voorlichting en tips om de kans op een woninginbraak zoveel mogelijk te verkleinen, uiteraard in samenwerking met de politie en woningcorporaties. Eigen verantwoordelijkheid van de burgers staat hierin centraal.

7.5 Jaarwisseling/Vuurwerk

Doel: Veilige en plezierig jaarwisseling in Leiden met steeds minder vuurwerkoverlast.

Aanpak: In samenwerking met vele partners (politie, brandweer, woningcorporaties, jeugd- en jongerenwerk, etc.) wordt ieder jaar een draaiboek opgesteld voor de jaarwisseling. In 2018 is de wens door de gemeenteraad uitgesproken om Leiden binnen de komende vier jaar vuurwerkvrij te maken (motie M18.0060 – Leiden maken we samen vuurwerkvrij). De komende tijd wordt onderzocht of en in welke mate Leiden een vuurwerkvrije stad kan worden. Het vuurwerkvrij maken van (delen van) de stad vraagt naar alle waarschijnlijkheid veel personele en financiële middelen.

7.6 Buurt- en wijkaanpak

Doel: Door goede samenwerking leefbaarheids- en veiligheidsproblemen in de wijk of buurt voorkomen of snel en effectief aanpakken.

Aanpak: Problematiek op het gebied van leefbaarheid en veiligheid wordt tijdig en adequaat opgepakt door goede samenwerking tussen de verschillende (zorg- en veiligheids)partners in de stad (wijkagenten, wijkboa's, sociale wijkteams, jeugd- en gezinsteams, wijkverenigingen, etc). Wijkagenten, gemeentelijke handhavers en wijkregisseurs van gemeente hebben een cruciale rol in de buurt- en wijkaanpak. Zij nemen deel aan relevante wijkoverleggen. Voor de Slaaghwijk en het Jacques Urlusplantsoen (JUP) bestaat een integrale wijkaanpak maar het ontbreekt aan een stedelijke aanpak.

7.7 Fietsendiefstal/fietsenoverlast

Doel: het creëren van bewustwording voor het op de juiste plek, veilig en goed vastzetten van een fiets en een daling van het aantal (brom)fietsdiefstallen.

Aanpak: Fietswrakken worden uit de openbare ruimte verwijderd en de overlast veroorzaakt door fietsparkeerders wordt zoveel mogelijk teruggedrongen. In overleg met de politie wordt voor de komende jaren bekeken hoe we voorlichting geven over preventie fietsendiefstal en de aangifte- of meldingsbereidheid van fietsendiefstal (bijvoorbeeld door fietsgraveerdagen). Tot slot zet politie de lokfiets in om diefstal op te sporen en tegen te gaan.

7.8 Bevolkingszorg Regio Leiden – vakbekwame gemeentelijke crisisorganisatie / Inzet bij rampen en crises

Doel: Effectieve en efficiënte inzet om (dreigend) gevaar te voorkomen of zo snel mogelijk te neutraliseren bij een daadwerkelijke calamiteit. Onder andere door een effectieve en efficiënte gemeentelijke crisisorganisatie.

Aanpak: Leiden werkt samen met de buurgemeenten Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude in één gemeenschappelijke crisisorganisatie: Bevolkingszorg Regio Leiden (BRL). In samenwerking met deze gemeenten en met de Veiligheidsregio Hollands Midden wordt de crisisorganisatie paraat en vakbekwaam gehouden door onder andere opleiden, trainen en oefenen (OTO).

7.9 Planvorming rondom grootschalige, risicovolle evenementen

Doel: Beheersen van de risico's van grootschalige evenementen.

Aanpak: Om grootschalige evenementen ordelijk en veilig te laten verlopen en de risico's te beheersen, moet op basis van een aantal criteria een vergunning worden aangevraagd. Er vindt een risicoanalyse van het evenement plaats op basis van de aangeleverde informatie. Voor de vijf grootste evenementen met verhoogde risico's (C-evenementen) worden, in overleg met de hulpdiensten en waar nodig met de regiogemeenten, Evenement Informatie Kaarten opgesteld volgens een generieke regionale aanpak. De gemeente Leiden voert hierin de regie. Naast de vijf jaarlijkse terugkerende risicovolle evenementen (Koningsdag, Lakenfeesten, Marathon, Werfpop, Leidens Ontzet en de jaarwisseling) zal er op het moment dat er voor een nieuw evenement dat als risicovol geïdentificeerd wordt ook een Evenementen Informatie Kaart worden opgesteld.

7.10 Veilig uitgaan

Doel: Leidenaren en bezoekers kunnen in Leiden veilig uitgaan

Aanpak: Veilig uitgaan is een gezamenlijke verantwoordelijkheid die vraagt om een samenwerking tussen ondernemers, politie en de gemeente. Het Horecasanctiebesluit 2018 dat maatregelen bevat die de burgemeester of het college neemt bij veelvoorkomende overtredingen van de horecaregelgeving door horecaondernemers, is daarbij een belangrijk hulpmiddel. Het evenementenbeleid biedt de kaders en de eisen die aan evenementen (en de aanvragen voor een vergunning) worden gesteld. Het evenementenbeleid wordt op dit moment herzien en zal in 2019 leiden tot een nieuw beleid. Tot slot wordt bekeken of en in welke mate discriminatie in de Leidse horeca voorkomt.

7.11 Veilige Winkelcentra en bedrijventerreinen

Doel: Vasthouden, of verbeteren van het veiligheidsniveau in winkelcentra en op de bedrijventerreinen.

Aanpak: De Leidse regio kent sinds 2016 een toekomstplan voor sterke winkelgebieden; de regionale retailvisie. Deze visie is uitgewerkt in een plan van aanpak. In de huidige collegeperiode 2018 – 2022 wordt ingezet op de vernieuwing van het winkelcentrum Diamantplein. Ook wordt deze collegeperiode gewerkt om een Omgevingsvisie 2040 op te stellen, waarin de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving in Leiden wordt beschreven. In deze visie zullen diverse thema's aan bod komen, waaronder ook de ontwikkeling van (veilige) bedrijventerreinen. Daarnaast zal er de komende jaren aandacht zijn voor het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO).

7.12 Coffeeshopbeleid / Gereguleerde wietteelt

Doel: Voorkomen van criminaliteit en overlast m.b.t. het gebruik van wiet.

Aanpak: Regels met betrekking tot coffeeshops zijn vastgelegd in het Sanctiebesluit Coffeeshops 2013 gemeente Leiden. Hieraan moeten de bestaande (elf) coffeeshops in Leiden voldoen. Op 1 februari 2017 heeft D66 een initiatiefwetsvoorstel ingediend bij de Tweede Kamer voor het reguleren van de wietteelt. Het kabinet beziet momenteel hoe de inrichting van een experiment

vorm krijgt. Leiden heeft in een eerdere fase aangegeven bereid te zijn deel te nemen aan het experiment. Tot op heden is onbekend of Leiden deel mag nemen. Mocht dit niet het geval zijn, dan blijft het huidige beleid van kracht.

7.13 Horecabeleid

Doel: Geen overlast van horeca en voorkomen alcoholmisbruik

Aanpak: Het horecabeleid schept de kaders waardoor een goede balans ontstaat tussen horeca als belangrijke economische en recreatieve/ontspannende functie, en het bewaken van de woon- en leefsituatie en gezondheid. Het Horecasanctiebesluit 2018, dat maatregelen bevat die de burgemeester of het college neemt bij veelvoorkomende overtredingen van de horecaregelgeving door horeca-ondernemers, is daarbij een belangrijk hulpmiddel. Verder wordt momenteel gewerkt aan een *Preventie- en handhavingsplan alcohol 2019 – 2022*. Hierin worden maatregelen uiteengezet om (overmatig) alcoholgebruik terug te dringen.

7.14 Prostitutiebeleid

Doel: Voorkomen van overlast en criminaliteit m.b.t. sekswerk

Aanpak: Op bepaalde onderwerpen zijn in het prostitutiebeleid landelijke wettelijke kaders noodzakelijk om beleidswijzigingen door te voeren, zoals een landelijke registratieplicht voor sekswerkers of een vergewisplicht voor klanten. De behandeling van het betreffende wetsvoorstel door beide Kamers duurt lang. Het regeerakkoord van het kabinet Rutte 3 geeft aan dat het wetsvoorstel Regulering prostitutie wordt aangepast. Dit wetsvoorstel kende tot voor kort geen vergunningsplicht voor zelfstandige werkende prostituees. In het regeerakkoord wenst het kabinet hier een aanpassing op. Ondertussen voert de politie controles uit om illegale prostitutie en mensenhandel op te sporen en voert de GGD regelmatige technische hygiëne-inspectie uit bij vergunde seksinrichtingen.

8. Doelenboom - samenvatting IVP 2019- 2022

Veiligheids- veld	Veiligheidsthema/ onderwerp	Aanpak
1 Integriteit en Veiligheid	Ondermijning	- Ondermijningsbeeld monitoren - Regie op integrale aanpak (vastgoed) fraude, drugshandel, mensenhandel etc.
	Radicalisering en polarisatie	- Vroegsignalering verbeteren - Vergroten weerbaarheid, - Vergroten van netwerk rond risicogroepen - Vergroten van kennis van eerstelijnsprofessionals
	Cybercrime/ gedigitaliseerde criminaliteit	- Eigen huis op orde
	Huiselijk geweld	- Inzet veilig thuis - Uitwerken regiovisie - Inzet bevoegdheid burgemeester tijdelijk huisverbod
	Veilige Publieke Taak	- Naleven protocol
2 Veilige woon- en leefomgeving	Personen die Verward gedrag vertonen	- Integrale aanpak vanuit zorg- en veiligheidspartners - Inzet OOV-bevoegdheden burgemeester
	Overlast in de woonomgeving	- Bemiddeling - Gedragsaanwijzing - Uitzetting of sluiting woning
	Woninginbraken	- Voorlichting
	Jaarwisseling/Vuurwerk	- Integrale aanpak/ gefaseerd vermindering vuurwerk
	Buurt-en wijkaanpak	- Buurt- en wijkscans - Samenwerking boa's, politie etc. in wijkoverleggen - Wijkaanpak Slaaghwijk en Jacques Urlusplantsoen
3 Jeugd en Veiligheid	Stedelijke jeugdaanpak	- Integrale aanpak
4 Fysieke Veiligheid	BRL- vakbekwame gemeentelijke crisisorganisatie	- Betere afstemming tussen de vijf regiogemeenten - Opleiden, trainen, oefenen
	Inzet bij rampen en crises	- Piketdiensten - OOV-Alert
	Planvorming rondom grootschalige, risico-volle evenementen	- Evenementen Informatiekaarten (EIK)
	Brandveiligheid	- Regierol – verbetering afspraken met partners - Bewustzijn vergroten bij risicogroepen
5 Bedrijvigheid en Veiligheid	Veilig uitgaansleven (inclusief veilige evenementen)	- Risicoscan, coördinatie en vergunningverlening evenementen - Inzet OOV-bevoegdheden burgemeester
	Veilige winkelcentra en bedrijventerreinen	- Keurmerk Veilig Ondernemen
	Coffeeshopbeleid/ Gereguleerde wietteelt	- Aangemeld voor proef gereguleerde wietteelt - Handhaven landelijke criteria voor gedoogde coffeeshops
	Horecabeleid	- Handhaven drank- en horecaregeling - Coördinatie en vergunningverlening horeca - Veilig uitgaan
	Prostitutiebeleid	- Toezicht en handhaving

Bijlage 1 – Rol en verantwoordelijkheden gemeente en burgemeester in het veiligheidsdomein

Gemeentelijke regierol

De gemeente is regisseur op het gebied van veiligheid. Dit houdt - volgens het Kernbeleid Veiligheid van de VNG – in dat gemeenten sturen op de prioritering van veiligheidsthema's en op de samenwerking met en tussen partijen.

Gemeenten nemen een strategische positie in ten opzichte van andere betrokken partijen in het veiligheidsveld. Gemeenten weten wat er speelt op het brede gebied van veiligheid, terwijl andere partners zich vaak met een (klein) onderdeel van het veiligheidsbeleid bezighouden.

Hoewel de regierol van een gemeente niet wettelijk is vastgelegd, biedt de Gemeentewet wel aanknopingspunten voor een burgemeester om regie te voeren. Artikel 172.1 Gemeentewet geeft aan dat de burgemeester belast is met de handhaving van de openbare orde en veiligheid.

Gemeenten zijn dus de spin in het veiligheidsweb en daarmee bij uitstek de geschikte partij om de regie te voeren op veiligheid. Daarnaast hebben gemeenten op verschillende terreinen eigen taken die relevant zijn voor de veiligheid en waarmee (indirect) gestuurd kan worden op veiligheid. Zo is de gemeente verantwoordelijk voor het onderhoud van de openbare ruimte, het verlenen van vergunningen voor evenementen en kan de gemeente via de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en andere (nood)verordeningen regels stellen over bijvoorbeeld de sluitingstijden van cafés en het plaatsen van camera's in de openbare ruimte. De gemeentelijke regierol heeft in die zin niet alleen betrekking op de samenwerking en afstemming tussen allerlei organisaties, maar ook op de afstemming binnen de gemeente tussen verschillende afdelingen en integrale regievoering bijvoorbeeld door de wijkregisseurs.

De gemeente beschikt over een aantal sturingsinstrumenten ten opzichte van haar partners:

- Wettelijke bevoegdheid: de gemeente heeft in sommige gevallen een wettelijke bevoegdheid om verplichtingen dwingend op te leggen aan één van de partners;
- Verticale sturing: sommige van de partners vallen direct onder de gemeente. Deze kunnen een opdracht krijgen van het gemeentebestuur om de verplichting aan te gaan;
- Financiële sturing: sommige van de partners zijn (deels) financieel afhankelijk van gemeentelijke geldstromen (onder andere subsidies). Hieraan kan de gemeente vooraf voorwaarden verbinden. Gemeenten kunnen bij vernieuwen van subsidies en/of bij het toekennen van nieuwe subsidies de voorwaarden mede toespitsen op een effectieve samenwerking met alle partners inzake integrale veiligheid;
- Vergunningen: in sommige gevallen verstrekt de gemeente vergunningen aan haar partners. In de voorwaarden van deze vergunningen kunnen vooraf verplichtingen worden opgenomen;
- Horizontale sturing: door samenwerking en innovatie.

Rol burgemeester

In het veiligheidsveld is een bijzondere rol weggelegd voor de burgemeester. De burgemeester is verantwoordelijk voor het handhaven van de openbare orde en veiligheid in de gemeente en voert het gezag over de politie en de brandweer. Dit gezag houdt in dat de burgemeester bestuurlijk verantwoordelijk is voor de inzet van de politie en brandweer in zijn gemeente. Het

gezag over de politie deelt de burgemeester met de Officier van Justitie. De burgemeester is verantwoordelijk voor de aansturing van de politie bij het handhaven van de openbare orde en hulpverlening; de Officier van Justitie is verantwoordelijk voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde.

Daarnaast heeft de burgemeester een aantal bevoegdheden op veiligheidsgebied die specifiek door de wetgever en in sommige gevallen door de gemeenteraad aan hem zijn toebedeeld.

Voorbeelden zijn:

- Het sluiten van (drugs)panden (Gemeentewet artikel 174a en artikel 13b Opiumwet);
- Het instellen van cameratoezicht (Gemeentewet artikel 151c);
- Het uit huis plaatsen van daders van huiselijk geweld (Wet tijdelijk huisverbod);
- Noodverordening of noodbevel afkondigen (Gemeentewet artikelen 175, 176, 154 a);
- Het aanwijzen van risicogebieden voor preventief fouilleren (Gemeentewet artikel 151b);
- Het afgeven aan een inbewaringstelling (IBS) waarmee personen die een gevaar voor zichzelf, anderen of hun omgeving vormen gedwongen opgenomen kunnen worden in een psychiatrische inrichting (Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen);
- Het opleggen van een gebiedsverbod, eventueel gecombineerd met een meldingsplicht, of een groepsverbod (Wet maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast, Gemeentewet 172a);
- Het opleggen van een bevel aan ouders/verzorgers van 12-minners (Gemeentewet artikel 172b);
- Het toezicht op openbare samenkomsten, vermakelijkheden en inrichtingen (Gemeentewet artikel 174);
- Het vragen van een oordeel van de kinderrechter om kinderbeschermingsmaatregelen op te leggen;
- Aanwijzingen geven aan of verbieden van demonstraties en betogingen geven in het kader van de openbare orde en veiligheid of ter bescherming van de gezondheid (Wet openbare manifestaties artikel 5 lid 2 sub c);
- Bij een ramp of crisis voert de burgemeester het opperbevel, wat betekent dat hij organisaties die niet onder zijn gezag staan, maar wel deelnemen aan de bestrijding van de ramp, bevelen kan geven (Wet veiligheidsregio's);
- Op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) kan de burgemeester onder andere (onder voorwaarden) vergunningen verstrekken voor evenementen en terrassen, vroegere sluitingstijden bepalen en de algehele sluiting van horecagelegenheden bevelen. Regelmatig wordt de APV aangepast aan gewijzigde omstandigheden. In 2015 zal dit wederom gedaan worden.
- Het opleggen van een samenscholingsverbod voor bepaalde tijd (APV artikel 2:1 lid 3)